

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

VRIJDAGAVONDVERSLAG

Afdeling Verslagen:

Hengelolaan 271

2 maart

Nummer 23

SECRETARIAAT TE VOORBURG

Buitenrustplein 21

Telefoon: 73.83.15

Girono. t.n.v.:

"O.D.V." 468.874

X

N A D R U K V E R B O D E N

=====

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden,

Aan het begin van de bijeenkomst wil ik U erop wijzen, dat wij niet alwetend zijn en dientengevolge moeilijk kunnen beweren, dat wij onfeilbaar zijn.

U heeft van God een redelijk verstand meegekregen met de bedoeling, dat gij het altijd - dus wel degelijk ook op deze bijeenkomsten - zult gebruiken. Ik ben ervan overtuigd, dat velen onder U dit doen. Voor dezen kunnen wij op die manier dan spreken van een werkelijk vruchtbare avond. Zo, nu het onderwerp, waarmede wij ondertussen ook de reeks kleine dingen af gaan sluiten. Eigenlijk was dit voor de spreker van de vorige week bedoeld, maar toen waren er zo weinig vrienden aanwezig, dat wij het prettiger vonden een ander onderwerp in te schuiven.

Zo valt dan aan mij de eer en ook wel de plicht te beurt om met U te gaan spreken over het onderwerp:

DE GEEST IS WILLIG, MAAR HET VLEES IS ZWAK

Het vlees is zwak. Ik weet niet, of Uzelf die term wel eens hebt gebruikt. Het is een feit, dat wij in het leven allen wel eens voor situaties komen te staan, dat ons voertuig, ons lichaam, schijnt te beschikken, waarheen wij zullen gaan. Daarvoor hoeft je niet eens mens te zijn, want ook bij de lagere geest zien wij hetzelfde verschijnsel.

De geest weet wel degelijk, wat goed is, en heeft haar eigen zienswijze omtrent hetgene, wat zij tot stand moet brengen. Maar op de een of andere manier kan zij tot een uitvoering van haar voornemens niet komen. Het voertuig gaat zijn eigen gang.

Op zichzelf, zoals U zult begrijpen, vallen deze dingen niet zo zeer op. Neem U zelve: je gaat je gewone gangetje, volgt je oude gewoonte en bent je er meestal niet eens van bewust, waar het lichaam de uiteindelijke beslissing heeft getrokken. Het is immers alles normaal?

Nu ja, je droomt eens een keertje. Droomt, zoals alle bevoertuigde geesten wel eens dromen: De droom van een lichtere wereld. Een wereld, waarin jezelf sterker en beter bent. Een wereld, waarin je verder komt, waarin je de vrede kunt vinden.

Maar de droom is uit en je gaat je gewone dagelijkse gang verder en doet wat,, zo je zegt eenmaal niet laten kunt. Tussen geest en stof ontstaat dan weer de oude strijd. Alle strijd op de wereld kunnen wij steeds weer terugbrengen tot dit ene, U misschien niet eens belangrijk lijkende, punt:

De menselijke geest wil het goed, zij zoekt wel degelijk naar het goede. Zij tracht voor zich veel te bereiken, maar de voor haar ongelukkige, stofelijke denkwijze, de stoffelijke gewoonten, belemmeren, ja, beletten haar vaak haar eigen wezen en streven tot uiting te brengen.

Dit is dan ons onderwerp voor deze avond. Een onderwerp, dat misschien wat minder licht is dan de andere onderwerpen in deze cyclus, waarvan velen Uwer hebben gezegd: "Nu ja, het is wel aardig, maar het betekent eigenlijk niet veel".

Vergist U zich overigens niet. Door hun praktische waarde hebben zij juist een zeer grote betekenis

Ik moet natuurlijk beginnen met vast te stellen, waarom de geest zwak is.

De geest met al haar willigheid, met al haar pogen om te bereiken, leeft in een wereld, die vreemd is aan alle stoffelijke waarden. Die geest - waarschijnlijk gewend te leven in een lichtere sfeer, vol van allerhand goedwillendheid - zich gevuld wetend met een Goddelijke kracht, die van binnen naar buiten uit door kan breken en haar in volle, haast Goddelijke glorie tegenover alle ZIJN kan stellen, laat zich door de stof overrompelen. Zij is niet gewend aan de benauwing van het stoffelijk bestaan, zij kan zich slechts moeilijk voegen in de gebruiken en gewoonten, die haar worden opgelegd.

Hierdoor zal de geest vaak trachten het kontakt met het lichaam, dat haar nu eenmaal is opgelegd, wat losser te maken. Gebeurt dit bewust, overlegd en met voldoende redenen, dan betekent dit voor haar het vermogen, vanuit haar geestelijke wereld krachten voortdurend aan te voeren, waarmee zij het lichaam kan dwingen in de goede richting te gaan. Maar hoe vaak gebeurt dat?

Meestal staan de zaken er anders voor. De geest, vermoeid door haar voortdurende worsteling met de stof, ontmoedigd door de degouterende zekerheid, dat het haar steeds maar niet gelukt één geheel met de stof te zijn, een werkelijke mens in de wereld, trekt zich terug. Zij gaat rusten in een wereld, die nog niet eens een werkelijke sfeer is. Want zou zij naar een sfeer gaan, dan wordt zij ook daar met de werkelijkheid gekonfronteerd, en zij is die werkelijkheid zo moe.

Zij voelt zich door het leven vaak zo alleronrechtvaardigst, zo ellendig behandeld. Zij rust in een droom en zij stelt er zich mede tevredener, zich zelve beelden te bouwen van een wereld, waarin zij haar levensdrift, haar lichtende kracht volledig tot uiting brengt.

Soms vangt het lichaam een vleug mee op van deze geestelijke dromen. Dan droomt de mens van een plaats, die hij inneemt in de wereld, die hem voor ieder belangrijk maakt, een plaats, waardoor hij groots werk kan verrichten, ja, alles bereiken, of zelfs de waarheid op aarde openbaren.

Arme geest echter, die haar rust zoekt in dergelijke dromen. Want al dromende heeft zij een deel van haar kracht aan niet-reële handelingen, aan onwerkelijke idealen besteed. Zij heeft zich dus vermoeid en keert zij tot de werkelijkheid terug dan is de tegenstelling met haar schone droom zoveel te groter. Dan kan zij het leven eenvoudig niet aan. Zij keert terug, zij ziet het lichaam, zij weet zich daaraan gebonden en kan daarvan niet loskomen, want het is nu eenmaal het hare.

En dat lichaam gaat maar zijn gang. Het stelt de geest zijn eisen. Het houdt zich aan zijn gewoonten en wijkt daarvan niet af. Dat lichaam heeft zijn verstandelijk redelijke overtuiging en meent zich hiermede superieur t.o.v. de geest te kunnen stellen.

Ach, de geest wil wel heersen, maar die strijd, die strijd is zo zwaar. Daarvoor kan de geest geen krachten meer opbrengen.

Het geestelijk leven van de mens is maar al te vaak een tragedie als deze, die ik U hier een ogenblik tracht voor te spiegelen.

Dan zegt men ook: het vlees is zwak. Misschien bedoelt men daarmee, dat het vlees zwak is in de zin, dat het in zijn behoeften en uitingen vleselijk, dus dierlijk, blijft. Dat het vlees zich wendt tot de stoffelijke waarden en de geestelijke waarden niet wil of kan begrijpen.

Indien men het zo bedoelt, ga ik er mede akkoord. Maar het vlees is ook zo onnoemelijk sterk.

Het vlees heeft zijn gewoonten. En zo wordt je geest door het lichaam beheerst.

Het is b.v. je gewoonte om iedere morgen om 7 uur op te staan, om 8 uur de deur uit te gaan en om 9 uur precies op je kantoor te zitten. Nu kun je wel zeggen tegen het lichaam: rust nu, want ik, de geest, moet in hoogste concentratie iets op mijn vlak beleven, maar....neen, zegt het lichaam, 7 uur..... wij moeten opstaan.... Ja, maar, zegt de geest, ik ben al wakker, ik ben al op.....neen, zegt het lichaam, zo bedoel ik het niet, wij moeten ons aankleden en wassen, de huishoudelijke bezigheden verrichten, of ons scheren en dan de deur uit, want anders is het niet goed. Zo ben ik het gewend.....

De arme geest, die in bespiegeling verzonken, zo gaarne iets hogers en iets beters in zich wilde wekken, gehoorzaamt dan maar weer.

...Het lichaam zegt: ik wil eten, het lichaam zegt: ik wil slapen..... en of de geest dit nu wil of niet, het lichaam is sterk genoeg om dit door te zetten. Alleen de zeer sterke geest kan, na een voortdurende worsteling, zich het lichaam tot een werkelijke dienaar maken.

Ik zal trachten U hiervan een paar voorbeelden te geven. Voorbeelden, die waarschijnlijk ook in Uw eigen leven liggen.

Hoe vaak heeft U zich - ondanks Uw geestelijk inzicht - gehouden aan de normale normen, omdat Uw lichaam zich bepaalde onaangenaamheden wilde besparen. Hoe vaak heeft U iets, omdat het lichaam er zo op aandrong, uiteindelijk maar gedaan, terwijl U wist, dat het beter was het niet te doen. Hoe vaak heeft U niet Uw eigen idealen verloochend, om dat je in de wereld toch geen idealist kunt zijn. Hoe vaak heeft U de wereld niet de schuld gegeven van de mislukkingen, die in Uzelve leven. Gaat U dat maar eens na. Ik ben bang, dat U tot ontstellende ontdekkingen zult komen.

U zult ontdekken, dat het vlees zo zwak en gelijktijdig zo sterk is, dat er van al je goede bedoelingen, van je eerlijk geestelijk streven naar bewustzijn, van de geestelijke kracht, die je toch uit wilde storten over de wereld, maar heel weinig overblijft.

Wanneer je dat dan hebt vastgesteld, voel je jezelf vaak geslagen. Dan gaat U zeggen: dat lichaam is zo zwak, dat geeft maar aan elke stoffelijke impuls toe, het beheerst zich niet en ik, arme geest, kan dat niet. Dan ga je bij de pakken neerzitten. Dan geloof je het verder wel. Dan ga je op de oude manier verder. Kijk, dan maak je weer de oude fout.

Je moet natuurlijk, wanneer je je bewust bent van deze dingen, trachten een weg te vinden, die altans enigszins aanvaardbaar is. Je gaat tot jezelf zeggen: wat is voor mij geestelijk het meest belangrijke?

De geest kan het lichaam niet in alle opzichten domineren en regeren, want dat is haast onmogelijk. De geest heeft het vermogen niet dit te doen, tenzij zij eerst een leven lang zwoegt en slaapt om het lichaam punt na punt te overwinnen. Die laatste woorden zijn erg belangrijk p u n t n a p u n t.

Ik neem maar weer een voorbeeld. Een heer zegt tegen zichzelf: ik wil voortaan niet meer roken. Ik rook niet meer, omdat ik voel, dat dit een deel van mijn geestelijke capaciteiten aantast. Dat komt n.l. wel voor. Het is dan al een hele worsteling om je van het roken te onthouden. Voor de rest mag je jezelf rustig wat toegeven, maar dit ene punt, waar je jezelf hebt voorgenomen te overwinnen, dáár moet je je ten koste van alles aan vast houden.

Ik kan mij voorstellen, dat een dame zegt: nu zal ik eens een week lang geen enkele bonbon en geen enkel koekje eten, geen enkel snoeperijtje. Dat kost dan moeite. Laat dan de andere dingen dan maar even rusten en houdt je alleen bij dat ene punt.

U denkt, dat dit alleen stoffelijk belangrijk is? Neen, al is het doel op zichzelf misschien nog zo nuttig, het is belangrijk, omdat de geest hierdoor haar eigen wil en bewustzijn veel sterker af leert drukken op het stoffelijk lichaam.

Dit laatste is ons een noodzaak. Want je kunt niet werkelijk tevreden zijn, zolang je de slaaf blijft van je eigen gewoonten.

Neem nu eens een directeur, die gewend is, dat ieder voor hem buigt als een knipmes. Hij voelt in zijn hart, dat alle mensen gelijk zijn, maar hij is toch zeer verontwaardigd, wanneer iemand weigert hem zeer eerbiedig te groeten. Hij is zwaar beledigd, wanneer men hem aanziet voor minder, dan hij is. Zo'n man moet beginnen met zich in alle nederigheid af te vragen, of hij nu werkelijk meer is, of minder, dan een ander. Daarna zal hij zichzelf zeggen: ik ben slechts meerdere op enkele punten. Op deze punten zal ik mijn meerderheid metterdaad bewijzen, maar ik zal mij niet meer door de wereld en haar voorstellingen laten prikkelen en tergen.

Dan komt hij ineens verder. Dan kan die directeur van iemand, die in het oog der wereld een trotse slavenjager lijkt, worden tot een mens, die juist door zijn leidende capaciteiten in de stof geestelijk licht kan geven aan vele mensen, hen steunen, tot ook zij zullen leren, wat meer hun idealen te verwezenlijken en de stoffelijke dingen wat meer met rust te laten.

Je bent Mevrouw Zo en Zo. Je bent altijd goed gekleed. Wanneer er nu een

visvrouw komt, die zo heerlijk ruikt naar vis-afslag, dan voel je je genoopt om een eindje opzij te rukken. Daarnaast blijven zitten? Dat kun je toch niet doen? En dan dié daar? Wat ziet die er ongesoigneerd en slordig gekleed uit. Daar kun je je toch niet mee afgeven? En die ander dáár? Die leeft toch niet goed? Dat alles is een stoffelijke reflex, geen geestelijke.

Vanuit de geest gezien, zijn alle mensen gelijk. De fouten, die zij maken, de gebreken, die zij tonen, zijn hun eigen verantwoording. Probeer dan eens een keer niet opzij te gaan, niet vol afschuw U af te wenden.

Probeer de zaken eens te accepteren, zoals zij zijn. Beschouw jezelf nu eens niet als iets beters dan anderen. Laat je nu eens niet door de mensengewoonte leiden, die U, omdat U de vrouw bent van die en die man, of een eigen bedrijf, of een belangrijke positie heeft, zo veel hoger aanslaat. Ook dat is geestelijk belangrijk.

Wanneer je meester van jezelf wordt, leer je ook anderen te respecteren. Wanneer je leert om anderen te respecteren, wordt je ook steeds sterker getrokken tot je in alles beropen op eigen geestelijke capaciteiten en eigen oordeel.

Je hebt geestelijke vermogens. Juist met deze vermogens moet je werken. Zolang je echter berusten blijft in hetgeen maatschappij of gewoonte je zeggen te doen, heb je geen reden om met je geestelijke vermogens te werken. Hoe meer de mens zich bewust is: "ik ben slechts een eenling tussen eenlingen," hoe beter het gaat.

Je weet, ik heb mijn gedachten over en mijn verplichtingen tegenover een ander, maar ik kan anderen niets opleggen.

Zo kan de mens meer en meer een geestelijk bewustzijn bereiken.

Een ander voorbeeld. Een mens wil gaarne mediteren. Hoe graag doe je dat niet, wanneer je werkelijk streeft naar geestelijk bewustzijn. Wat is het dan moeilijk om je gedachten blank te maken, jezelf even te zuiveren van de roezemoes der zuiver stoffelijke gedachten. De gedachten over de melkboer, die dadelijk kan komen, over de rekening, die nog niet betaald is en over hetgeen je vanmiddag de leerjongens op zult laten knappen.

O, je zou het wel willen. Je probeert je gedachten wel blank te maken, om alleen maar aan één punt te denken en meer niet. Je zou graag diep geconcentreerd mediteren, omdat je voelt, dat dit voor jou een nieuwe bereiking, een nieuwe kracht, een nieuwe vrede zou betekenen, maar je kunt het eenvoudig niet.

Wanneer je nu begint om maar alleen één enkel onderwerp uit je gedachten te bannen, dan lukt dat meestal wel. Een volgende keer ban je er dan twee, zo ga je dan verder. Dan kom je uiteindelijk tot een concentratie; tot het mediteren, waarbij je inderdaad slechts één gedachte gebruikt om, zo je zelf in stof en geest tot hechtere eenheid gesmeed hebbende, je te wandelen tot de hoogste Kracht, Die boven je staat.

Het lijkt je dan soms, of de geest uitgrijpt naar grote en onbekende gebieden en daar nieuwe kracht, nieuw licht en nieuw bewustzijn opdoet. Maar het is de eenheid geest-stof, die deze waarde ondergaat. Alleen kan de geest zich niet bewegen. Dat is bij de stofmens het vreemde.

Zolang het stoflichaam, of de stoffelijke omgeving meester blijven van de mens, kan de geest niet stijgen. Dan is zij gedoemd te blijven zwerven op een stoffelijke wereld, die in heel haar wezen niets te bieden heeft, wat de geest werkelijk nieuwe kracht, nieuw en belangrijk leven betekent.

Wat ervaring, ervaring, die zij nu nog niet eens kan verwerken, dat is alles.

Begrijpt U, waarom dit kleine, schijnbaar onbetekenende punt toch weer zo belangrijk is? Kunt U mij volgen, wanneer ik zeg, dat juist degenen, die een dergelijk slagzinnetje graag eens gebruiken als verontschuldiging voor zichzelf, of een ander, daarmee eigenlijk aan zichzelf of aan die ander een onrecht begaan?

Je moet geestelijk sterk zijn, wil je kunnen komen tot een werkelijk sterk leven op aarde en in vol rendement daarvan. Je moet jezelf kunnen beheersen. Deze kracht móét je hebben, wil je op aarde deel kunnen hebben reeds aan het hoger geestelijk licht, aan de hogere geestelijke wijsheid.

U zult begrijpen, mijne vrienden, dat wij het zonder dat geestelijk licht

moeilijk kunnen stellen, zolang wij gedwongen zijn om in de stof te verkeren.

In onze vrijheid van stoffelijke banden kunnen wij uit de verschillende geestelijke sferen dit steeds duidelijker inzien. Telkenmale weer, wanneer sommigen onzer terugkeren tot de aarde, is de beste wens, die wij hen mee kunnen geven, het beste voornemen, dat zij bij zich kunnen dragen: Nu zal ik meester zijn over de stof om zo in de volheid van het menselijk beleven, de volheid der geestelijke bereiking voor mijzelve tot een daadwerkelijk feit te maken.

Maar, helaas, je vergeet het altijd weer, want met de stof vervagen deze gedachten. In de periode van eenworden met het wordend menselijk lichaam, dat meer en meer groeit en zijn uiteindelijke vorm gaat bereiken, heb je geen tijd meer aan deze dingen te denken, of er over te filosoferen. Je moet eerst leren het lichaam te hanteren. Er is zoveel nieuws in het beleven van dit lichaam en je wordt weer de slaaf en dienaar daarvan.

Daarom is het nodig, dat de mensen zo nu en dan wordt gezegd: denk er om, je moet meester blijven over de stof. Meester zijn, altijd weer, je mag geen slaaf zijn, want, wie slaaf is van zijn stoffelijk lichaam, van de maatschappelijke gewoonten, van erfelijk ingewortelde eigenschappen, die gaat het slecht.

De mens, die meent, dat hij zich beroepen kan tegenover anderen op hetgeen hijzelf bereikt heeft, terwijl hij niet begrijpt, dat die anderen in hun wereld en denken een eigen plaats innemen en een eigen geestelijke bewustzijn bezitten, die mens handelt niet goed. En dus.....gaat het hem niet goed.

Men zegt, dat naasteliefde de kern is van alle dingen. Maar U kunt U een perfecte naasteliefde vinden, die wordt uitgedrukt door een mens in een lichaam, dat geheel door stoffelijke drijfveren wordt beheerst en geregeerd?

Men zegt, dat het geestelijk bewustzijn, het geestelijke licht ons overal zal geleiden. Maar zeg mij: kunt U dat geestelijk licht zien met het stoffelijk lichaam?

Men zegt, dat de Meesters, de leraren en de geleide-geesten U altijd bij zullen staan. Zeker. Maar kunnen zij dat doen door Uw lichaam te leiden? Neen. Alleen door Uw geest te beïnvloeden.

Alle positieve factoren vanuit geestelijk standpunt werken op de geest in. in de allereerste plaats.

Wanneer U in Uw stoffelijk leven een geestelijke bereiking zoekt is het noodzakelijk, dat U in de allereerste plaats een voldoende meesterschap bezit, dat, wat U geestelijk bereikt heeft, aan licht en wijsheid, wat U aan leiding werd geschonken, ook te gebruiken en te verwerklijken. Ook in de stof.

Daar, vrienden, heeft U dan het betoogje, dat ons deze avond tot eerste onderwerp dient. Wanneer U er iets over te vragen heeft, dan kunt U dat rustig doen. Wilt U Uw vragen bewaren tot de "Vragenrubriek" dan zal ik er zorg voor dragen, dat U onmiddellijk namens mij persoonlijk antwoord kunt krijgen.

x U zegt: wanneer het lichaam slapen wil, staat de geest machteloos. Is de geest gedurende de slaap dan niet juist vrij van het lichaam?

- Er zijn reeksen voorbeelden aan te halen, waarbij het door U veronderstelde volledig juist is. Maar er zijn nu eenmaal ogenblikken, dat wij willen komen tot een bereiking, die ook in de stof zijn uitdrukking vindt.

Denkt U eens aan een lama b.v., of aan een kluizenaar, die mediteert. Zij mediteren en beleven niet alleen in de geest. Zij willen de eenheid stof-geest geheel - dus beide waarden gezamenlijk - verheffen tot hoger peil. Zij weten, dat, wanneer zij niet volledig meester zijn over het lichaam en de reflexen ervan, als honger, koude, behoefte tot rust, zij noodzakelijkerwijze niets bereiken, waar zij slaven van het lichaam zijn.

Zo zien wij b.v., dat bij de Yoga-scholing de ingewijden er op de duur toe overgaan te slapen in een slaapsnoer. Dit, omdat het lichaam niet de gelegenheid krijgt zich in te stellen, zoals het zelve wil. en terug zal kruipen naar de houding, waarin het weer de embryonale geborgenheid zoekt, maar als voertuig en dienaar van de geest een door die geest bepaalde, ja, goedgunstig toegestane rustperiode krijgt.

Wij zien, dat de Yogi zich voedt - maandenlang - met enkele bessen en enkele druppels water per dag. Niet, dat hij het eten verafschuwt, want als hij klaar is met zijn meditatie, dan gaat hij naar beneden en dan eet hij, net zoals ieder ander, misschien zelfs nog beter. Maar hij wil zijn lichaam bewijzen, dat het vanuit-de-geest- gevoed ook kan bestaan, en dat de lusten, die het lichaam heeft naar voeding, voor die geest van geen belang zijn. Hij is meester, geen slaaf.

Hij gaat de besneeuwde hellingen op, laat zich om het naakte lichaam natte dekens draperen en verwarmt ze met zijn lichaam, zodat zij droog worden. Dit bewijst, dat hij niet meer vatbaar is voor koude en warmte.

De westerling beschouwt die dingen vaak als overdrijvingen. Maar in de school, waarin zij onderwezen worden, hebben zij een bepaald doel. Het doel om de geest tot absoluut meester te maken van het lichaam. En in deze zin noemde ik dan ook de slaap dus als één van de punten, waar het lichaam de geest soms dwingt.

Wanneer de geest in het lichaam een redelijke gedachte wil ontwikkelen, zodat deze lichamelijk in direct bewustzijn en het gehele **wezen** wordt uitgedrukt, dan zegt het lichaam maar al te vaak: nu, praat maar verder, ik ga slapen..... In een dergelijk geval is het natuurlijk niet goed. Het kan ook zijn, dat de geest tegen het lichaam zegt: ga slapen, want ik wil van mijn grotere vrijheid, door uitschakeling der zintuigen, gebruik maken..... En dan weigert dat lichaam te gaan slapen, wat al even erg is. Dan zegt het: ik heb geen zin, ik heb nog zoveel gedachten, ik ben overprikkeld..... Dan blijft het lichaam wakker. Dan moet die geest ook kunnen zeggen "slaap" tegen het lichaam en dan moet het slapen.

Dat ik het voorbeeld "slaap" er dus bij haalde, was niet geheel zonder grond, al geef ik toe, dat deze verheldering het ongetwijfeld voor U begrijpelijker zal maken. Ik ben misschien wel wat te kort geweest zo hier en daar. Dat komt, omdat er nog zoveel te zeggen was en het onderwerp zelve voor mij zoveel betekent - gezien mijn vroegere ervaringen -, dat ik misschien wat te geëmotioneerd gesproken hebben daardoor te weinig over de dingen, die door U konden worden begrepen.

Is er nog iemand, die mij betapt heeft op een onduidelijkheid, dan wil ik dat graag onmiddellijk herstellen.

x U spreekt nu van de geest als meester van het lichaam. Of als slaaf van het lichaam. Maar kan dat niet anders? Zouden zij nie naast elkaar kunnen leven in perfecte harmonie als vrienden?

- Neen, dat bestaat haast niet. Maar U kunt over het algemeen zeggen, dat geest en lichaam in perfecte harmonie leven, wanneer de geest zich overal, waar het lichaam het belangrijk vindt, als ondergeschikte van het lichaam beschouwt. Dan is er helemaal geen strijd.

x Maar denkt U dan niet, dat zij elkaar zouden kunnen blijven respecteren, zonder elkaar te regeren?

- Ja, ik kan U wel begrijpen, maar mag ik een voorbeeld nemen? U kunt zich voornemen, om minder te gaan snoepen of minder te gaan roken; dat lukt U nooit. U kunt wel zeggen: "nu houd ik er mee op". Met enige wilssterkte brengt U het dan voor elkaar. Dat is n.l. het verschil. Bij het voortdurend "even" toegen en dan weer terugtrekken, zien wij onmiddellijk ontstaan een verhevigde aandrang om toch alles te hebben. Dat zit in het lichaam. Het lichaam is een dierlijk organisme, beheerst door drijfveren van het dier. Wanneer dat lichaam zo nu en dan de kans krijgt om te zeggen: "nu, ik ga eens even beginnen....." Het is wat anders, wanneer die geest zegt: "het interesseert mij niet....." dan is er ook geen strijd. Je zoudt dus kunnen zeggen: fifty-fifty kan bestaan, wanneer de geest 50% van de stoffelijke uitingswaarde als voor zich onbelangrijk heeft uitgeschakeld.

Maar dan krijgen wij toch weer te maken met een ander type mens, dan die echt gezellige, niet erg geestelijke mensen, zo "kernegezond", die U zoeven aansneed. Ja, aansneed is natuurlijk een verkeerd woord, maar... laten wij zeggen, die U naar voren hebt gebracht. Dat is ook niet helemaal juist, maar het laat in ieder geval enige vrijheid. Het mes erin zetten, aansnijden,.... kannibaals..... Ter tafel brengen doet denken aan een slavenhandel. Naar voren brengen doet denken als "in de aandacht brengen".

Nu geloof ik, dat wij de tweede spreker met een eigen onderwerp aan de beurt kunnen laten. Ik dank U voor de mij gegeven aandacht.
Goeden avond.

-o-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden,

x Het tweede onderwerp is dan het onderwerp, wat U mij voor kunt leggen, wat Uw eigen keuze is. Mag ik U verzoeken mij dit onderwerp mede te delen?
In de Christelijke terminologie vinden wij de volgende benamingen: Engelen, aartsengelen, heerschappijen, krachten, machten, tronen, serafijnen, cherubijnen. Is dit een bepaalde hiërarchische volgorde van krachten? Wat moeten wij hieronder verstaan?

- Ja, dat is inderdaad een bepaalde hiërarchie. Men stelt het zich zó voor in de Christelijke gedachtenwereld, dat God troont in Zijn hemel en dat bij Hem zijn de tronen, heerschappijen en daaronder, geloof ik, de serafijnen en cherubijnen, terwijl de aartsengelen dan weer bij de troon zelf staan.

Wij moeten dan zien, dat de kerk tracht ^{vanuit} Goddelijk standpunt een rangorde te bepalen. In deze bepaling van rangorde heeft enige bezwaren. De bezwaren zijn n.l. deze: niemand heeft ooit gezien, punt één. Niemand is in staat om de gewichtigheid van bepaalde krachten in het Al tegen elkaar af te wegen, dat is punt twee. Ten derde, de namen, die gegeven worden, zijn betrekkelijk willekeurig, tenzij als aanduiding van eigenschappen, die men menselijk geeft.

Nu zullen wij natuurlijk van ons eigen standpunt uit kunnen gaan zeggen: Hoe moeten wij deze dingen zien, wanneer wij die kerkelijke terminologie loslaten?

Dan beginnen wij in de eerste plaats met: God. Vanuit God worden een aantal krachten uitgezonden, die de stof regeren en er worden een aantal krachten uitgezonden, die geestelijk regeren.

Er zijn dus twee gebieden, die elk hun aartsengelen - als U het tenminste zo wilt noemen - kennen. Die aartsengelen op zichzelf kennen onder zich de z.g. engelen. Dus de aartsengel is leidend, daaronder treden verschillende graden van engelen op, net als in een leger, die elk weer een simpeler taak hebben en dan ook minder verantwoording voor het geheel hebben.

Wanneer wij nu gaan zien, dat een sterrennevel een persoonlijkheid heeft, een stoffelijke persoonlijkheid dus, een ziel, die zich uit in dat stoffelijke wezen, dan kunnen wij daaruit op gaan maken, dat er op zijn minst hier toch wel sprake is van een heerschappij. Wij zien hier een wezen, dat a.h.w. een gehele kosmos regeert, zij het dan, dat men van hieruit vast kan stellen, dat er meerdere van die dingen bestaan.

Gaan wij verder kijken, dan vinden wij, dat bepaalde sterrengroepen ook weer hun eigen regeerders hebben. Als je dat zo ziet, dan kan je dus voor jezelf uitmaken, dat ook hier weer een grotere geestelijke kracht heersend optreedt in de stof. Gaan wij verder, dan zien wij ook in de sterren weer een persoonlijkheid. Wij vinden in de aarde, zoals in elke planeet, ook weer een persoonlijkheid. En wij zien, dat op een aarde ook al weer een aantal ras-geesten bestaat, die dus elke een verschillend ras ontwikkelen - groepsgeesten - , ja zover, dat wij uiteindelijk zelfs kunnen komen tot persoonlijke geleidegeesten, die ook hun verantwoording hebben.

Nu moet U één ding goed begrijpen. De kerken zijn niet erg geneigd te geloven, dat, wanneer je eenmaal zalig bent, je nog werk te doen hebt. Die stellen zich voor, dat de hemel is: "Summum summarum van dolce far niente". Mooie reeks van vreemde woorden achter elkaar.

Aan de andere kant zou ik erop willen wijzen, - en dat kan ieder, die het een tijdje gedwongen geprobeerd heeft, mij bevestigen -, dat niets een helser kwelling kan zijn, dan gedwongen niets te doen. Gaat U maar eens niets zitten te doen in de kamer van de tandarts. Of zit U maar eens te wachten - als kind b.v. - voor dat er een uitje komt. Niet van de zuur-

handelaar of van de groenteboer, maar zo:uitgaan. Dan kom je onmiddellijk tot de konklusie, dat dit wachten iets verschrikkelijks is. En dat, vooral, wanneer je zelf niets kunt doen om het te beïnvloeden, op de duur een ondragelijke spanning wordt.

Vandaar, dat ook een filosoof eens heeft gezegd: "De hel is de meest perfekte vakantie, die je je denken kunt met dit verschil, dat er nooit een einde aan komt, dat je alles mag doen, behalve werken!" Ik geloof, dat die goede man in zekere zin gelijk had. Want dan ben je wel gedwongen om je zelf bezig te houden met je eigen gedachten. Ben je zo gedwongen, dan is het wel zeker, dat je op de duur eronder gaat lijden. En wel steeds intenser, naarmate het langer duurt.

Ik meen dan ook wel aan te mogen nemen, dat men in dit "niets-doen" niet helemaal zuiver staat. Trouwens er zijn kerken, die zijn niet helemaal erg konsequent. Want zij stellen zich wel weer voor, dat bepaalde heiligen b.v. een aparte taak hebben.

De één bestrijdt mond-en-klauwzeer, is dus dierarts geworden, de ander houdt zich bezig met brandverzekering, of beschermt tegen ongelukken. Men wordt, patroon van iets, en heeft daarin zijn werkzaamheden.

Als wij dat nu eens algemeen uitdrukken, dan zouden wij kunnen zeggen, dat elke geest, die naar het Goddelijke streeft, zonder dit geheel bereikt te hebben en er in te zijn op gegaan, een functie heeft, die in overeenstemming is met zijn geestelijk bewustzijn. Waar uit de aard der zaak, waar het Al al heel erg lang bestaat, elk van die geesten apart en zeer bijzonder zijn eigen tijd heeft, zijn eigen wereld, zijn eigen bestaan, zijn eigen verantwoordelijkheid. Niet te vergelijken met geesten van een lager, of een hoger bewustzijn.

Konklusie: de in de vraag genoemde persoonlijkheden, of klassen, zijn niet helemaal uit de lucht gegrepen. Er bestaan inderdaad van die wezens. Ik kan zelfs verder gaan en zeggen, dat er ook van die wezens bestaan, die direkt beantwoorden aan de beschrijving engelen, die zo'n kerk geeft. Want er zijn wezens, die zich bezig houden met bepaalde taken in de geest en de stof, die nooit mens geweest zijn en het ook nooit zullen worden. Gelukkige mensen, hè? Beter gezegd: gelukkige geesten!

Die geesten hebben dan ook een andere weg van ontwikkeling en als de mensen, die weg willen gaan, wordt het lastig. Ook daarin zien wij verschillende klassen van bewustzijn. Daarin kunnen wij ook weer, in gaan onderverdelen.

Dan kunnen wij gaan zeggen: als zo'n gewone geest dus een engel is, dan hebben wij een bovenengel. Een soort sergeant-engel. Een soort kapitein-engel, een soort aartsengel. Zijn zij onschuldig, dan noemen wij ze cherubijntjes, zijn zij een beetje deftiger, dan heten zij serafijntjes. Daarboven staan dan weer de grote Pieten.

Nu is het leuk, wanneer dat bewustzijn gestegen is tot dicht bij het Goddelijke op een bepaald punt, er geen verschil meer bestaat tussen deze verschillende wezens. Dan zijn alle wezens één. Wij zouden dus kunnen zeggen, dat wij een bepaalde topklasse hebben van geesten, die werkzaam zijn in de geest en de stof, of in één van beiden en vandaaruit alles kunnen begrijpen, bevatten en behelzen, wat zich in dat geval voor kan doen.

Daarbij kunnen wij ook zeggen: naarmate de taakverdeling complexer wordt, de grote geest bepaalde van zijn taken en soms ook van zijn krachten, delegeert aan lager-bewuste geesten, een strengere verdeling van standen of treedt, van bewustzijnsklassen en van taken.

Bent U het niet helemaal met de verdeling eens.....Ik bedoel, als ik zoiets hoor, dan doet het mij denken aan de verhalen, die ik net heb gehoord over die republiek Ambon, of wat was het ook weer?, die postzegels uit ging geven, zonder te bestaan. Een pijnlijk geval.

Zo lijkt het mij hier ook. Er zit een achtergrond van recht en waarheid achter, maar feitelijk is de zaak niet zo. Daarom lijkt het mij eigenlijk brutaal om zo'n indeling te gaan geven. Hoe zij er aan gekomen zijn?

Oorspronkelijk hebben de kaballisten verschillende namen gebruikt, waarbij zij geestelijke invloeden aanduiden met een bepaalde naam. Die naam was omschrijvend voor de kwaliteit en eigenschappen en was dus

eigenlijk een soort van kortschrift. Zeiden zij "cherubim", dan bedoelden zij daarmee een soort van werk-engel, die bepaalde beschermende taken had, vooral ook op de wereld. Spraken zij over een: "serafim", dan bedoelden zij een boodschappende engel. Dus b.v. de engel, die Maria gebodschapt zou hebben, zou dus eigenlijk een serafim kunnen zijn, hè? Een cherubijn - of cherubim - was het, die b.v. in de tempel de voorhof behoedde, maar het was weer een serafim, die in het heilige der heilige de wacht hield. Dat is dus een soort van verdeling.

Die verdeling hebben zij kerkelijk overgenomen, maar het is er net mee gegaan als Sherlock Holmes.

Sherlock was iets om een bepaalde theorie te illustreren, werd langzamerhand tot een soort van vermakelijkheid en van vermakelijkheid is hij tot iemand geworden, waar iedereen graag van wil weten, of hij een zaakje nu op kan nemen of niet, al bestaat hij ook niet, of heeft hij nooit bestaan.

Toch heeft het oerbeeld van Sherlock Holmes wel bestaan.

Ik geloof, dat ik heel rustig kan zeggen, wanneer men die klasse-indeling al gebruikt, laat men het rustig doen. Zij is aards, maar zodra men de achtergronden van elk der namen begrijpt, begint zij zin te krijgen, omdat zij een kosmische hiërarchie aangeeft, die gebaseerd is op het bewustzijn plus op in het "IK" aanwezige mogelijkheden tot het verwerven van Goddelijke krachten.

Ik geloof, dat ik klaar ben met mijn onderwerp, maar als er wat over te zeggen is, zeg het dan maar. - Ja, ik ben het, maar ik probeer netjes te blijven -. (Henri?)

x Hoe komen de theosofen aan 7 sferen?

- Men zegt, dat er 7 sferen bestaan, omdat 7 het maximum van gebieden is, die door een bepaalde geest plus zijn stoffelijke uiting, omvat kunnen worden. Het is oud-indische wijsheid. Je zou kunnen zeggen, het is eigenlijk een kwestie van dimensies. Men zegt, dat er drie dimensies zijn van de stof, drie van de geest, en één, waarin geest en stof als volmaakte eenheid optreden. Dan heb je 7 bewustzijnstoestanden en ook 7 sferen. Dat kun je steeds weer herhalen. Zo kun je elke sfeer ook weer in 7 verschillende toestanden onderverdelen.

Het getal 7, het z.g. heilige getal, is het getal van de bewuste mens, of de bewuste uiting. Nog niet van de priesterlijke mens - het getal 8 -, maar van de bewuste mens, de menselijke mens.

Dit is voor ons de grootst bevatbare waarde. Als resultaat heeft men dus reeds in de oude wijsheid gesproken over de 7 sferen, die men zelfs heeft doorgevoerd in sterrekundig opzicht, waarbij men sprak over de 7 kristallijne sferen en later die onderverdeling in 7 x, dus 7 factoren met 49 kristallijne sferen heeft getracht te verklaren. Men dacht zich dus alles opgebouwd in dezelfde zin als de ontwikkeling tot de mens, die de top-ontwikkeling, de hoogst mogelijke ontwikkeling was. Zij zeiden zich: wanneer er 7 trappen zijn tot het mensdom, dan moeten er ook geestelijk 7 trappen zijn tot de volmaakte bereiking. Zo zijn zij gekomen aan die 7 sferen. Maar het zijn niet alleen de theosofen, die geeft U verkeerdelijk de schuld.

De 7 sferen horen wij evenzeer bij een groot aantal andere geloofssoorten, en esoterische scholen noemen, ook al weer net als met die engelen, het erfdeeltje van de oudheid.

Mag ik dan even van de gelegenheid gebruik maken om even iets van mijn meer spontane persoonlijkheid te laten doorklinken?

Allereerst zou ik dan graag een paar punten vast willen stellen, ofschoon die ook helemaal niet belangrijk zijn.

Men heeft de indruk gehad, dat ik de laatste tijd heel erg weinig kwam. Ik kom niet veel als spreker, omdat zo U vanavond heeft gemerkt, ik aan het trachten ben mij tot een ernstige spreker te ontwikkelen. Want het is aardig om altijd de clown te spelen, maar er komt een ogenblik, dat je het niet meer van ganser harte doet. Ik kan niet van ganser harte op mijn clowneske manier waarheden uitkramen, wanneer ik weet, dat er een aantal mensen zijn, die dat niet prettig vinden, die zich daaraan stoten.

Ik heb ook al heel wat geleerd en daarom heb ik gedacht: "Hoor eens, mijn beste kerel - ik noem mijzelf altijd "Best, ik vind mijzelf nog zo

kwaad niet - je moet proberen om meer te gaan praten als die anderen".

Maar dat heeft één bezwaar. Ik ben nu eenmaal mijzelf en om dat te bereiken moet ik een andere trant en spreektoon vinden, want anders verval ik steeds weer in het oude euvel.

Die oefening kost natuurlijk enige moeite. Bij mij is het dan misschien niet de kwestie, dat het vlees zwak is en gelijk zo sterk, maar wel dat de vorm mij nog vaak te sterk wordt, om hetgeen ik geestelijk bewust gevoel, helemaal op de juiste manier weer te geven.

Zo komt het dan, dat U mij misschien vanavond wat hikkelig en stunte-
lig heb horen betogen, terwijl ik in werkelijkheid aan woorden helemaal geen gebrek heb.

Ik ga proberen om ernstiger te worden en pas, wanneer ik zeker weet, dat ik dat kan, dan zal ik in mijn eigen vorm weer terug kunnen komen. Dan is er geen komedie nodig.

Als ik het zo eens een keertje op mijn heupen krijg, - maar die had ik niet, wel andere bochels, maar die zaten hoger -, dan wil ik nog wel eens een keertje losbreken met het bekende recept van woordspelingen enz.

Maar op het ogenblik vind ik er meer plezier in om een ernstige spreker de woordspelingen precies zo toe te spelen, dat ik niet kan laten om het te gebruiken. Het klinkt misschien jongensachtig, maar dat moet U mij ten goede houden.

Nu ik dus de bezorgde zielen gerust heb gesteld van het feit, dat ik zo afwezig lijk, laat ik het erook bij. Ik heb natuurlijk te leren, ofschoon ik toch wel.....het klinkt misschien niet zo verdraagzaam, maar ik meen het toch in die zin.....op de meeste bijeenkomsten heus wel tegenwoordig ben.

Dan zou ik nu graag iets willen zeggen over het woord: transformatie. Men zei mij eens: een transformatie onder heren,
is het eerlijk transformeren
van al je eigenschappen,
als mens,

tot eigenschappen van heren
bestaande in maatschappelijke grens.

Maar ik kon het heerszijn niet leren.

Ik werd geest en men zei: transformeren

is het vinden van vorm, gestalte, ja, weg,

precies in overeenstemming met je eigen gedachten.

Ik heb het geprobeerd, maar ik moest erg lang wachten,

want de oneffenheid van mijn verschijning

ging niet gauw weg.

Toen ging ik over transformeren, wat leren.

En de les, die ik U tans hierover geef,

is in feite de toestand,

waarin ikzelve op het ogenblik nog leef.

Transformeren wil zeggen: je geestelijk beheersen.

Regeren jezelf met geestelijke kracht,

steeds sterker beleven het licht uit de sferen,

dat je eens tot bewustzijn en zijn heeft gebracht.

Zoeken naar het licht, dat leeft in je wezen,

dat andere zet je zolang maar opzij,

dan leer je de kern van jezelf kennen,

dan neem je uiterlijkheid er later weer bij.

En heb je die uiterlijkheid overwonnen,

dan wordt ze een voertuig als het lichaam der mens,

waarmee je kunt gaan tot de uiterste sferen

en overschrijden alle hinderpalen, die eens leken een grens van je bestaan.

Zo is het met mijn leven op het ogenblik, zo is het mij gegaan,
zo gaat het U later ook.

Dus voelt U iets van geestelijk vuur van binnen,

neem een raad en wacht niet al te lang,

dan kan die transformatie vandaag, aan de dag

al beginnen.

Het is een rijmpje, maar het zegt je misschien, wat ik bedoel. Wij hebben van binnen de kracht om het te doen, maar ja, dan moeten wij al

die heerlijke uiterlijkheden opzij zetten. Dan moet ik mijn cynisme laten vallen. Ik kan op het ogenblik een heerlijke reeks van hatelijke mopjes citeren, ik kan U een uur bezig houden. Wat dat betreft zou ik - om in de moderne nederlandse stijl te blijven - willen zeggen, at Kan kan, kan ik ook.

Maar het is juist de bedoeling, dat wij verder gaan. En dan mag het mopje erbij blijven, als een ogenblik van verpozing. Maar zolang het dreigt het hoofddoel te worden, is het beter, dat wij er een tijdje van af stappen.

Nu, dan zal ik maar weer danken voor de aandacht en aangezien er niets meer is, laat ik de rest dan over aan degenen, die na de pauze komen.

Ik moet eerlijk zeggen, dat ik blij ben, dat ik weer even kon spreken. Ik ben tot de konklusie gekomen, dat ik het niet goed genoeg kan om regelmatig terug te komen. Dus: ziet U mij niet, ik ben tóch in de buurt.

Goeden avond.

-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden,

Hier de "Vragenrubriek". Deze keer in een ietwat rustiger tempo dan de vorige Vrijdag. Vragen worden beantwoord, voor zover wij ze kunnen beantwoorden, zover wij op de hoogte zijn. Als wij het niet kunnen, dan zeggen wij het liever, dat lijkt mij wel zo eenvoudig. Zuiver persoonlijke mogen niet worden gesteld, waar openbaar geen antwoord kan worden gegeven. Laten wij beginnen.

x Kunt U enige verklaring geven van het feit, dat steller dezès, met anderen trouwens, bij tal van fragmenten van z.g. klassieke muziek, vervoerd, weg, is.

- Wat is muziek eigenlijk? Muziek is een reeks van klanken, van klanktrilling. Een trilling is een beweging, die U kan beïnvloeden.

Wanneer nu bij klassieke muziek het vorige naar voren komt - en stellig ook bij jazz-muziek, al zal steller dezès daarover niet zo in vervoering komen, dat weet ik niet - U bereikt, wat gebeurt er dan?

In de eerste plaats wordt U door het ingespannen luisteren betrekkelijk vrij in Uw gedachten. Uw gedachten gaan dus a.h.w. met de muziek mee. In dit verwerken is het woordenken praktisch afgelopen en daarvoor in de plaats treedt een klank- en beelddenken. Dat geeft dus al veel grotere vrijheid.

Nu komen die trillingen steeds meer op U af. D.w.z., dat U een stimulans krijgt, dat niet alleen Uw gehoor betreft, maar vaak Uw gehele lichaam.

Ik weet niet, of U wel eens hebt gehoord die chinese tempelkweiling, waar men de mens onder een enorme klok of gong legde, gebonden, en dan bestond hun straf er alleen maar in, dat voortdurend op de gong werd geslagen, met het gevolg, dat de patiënt na enige tijd succombeerde. Vóór die tijd was hij meestal gek geworden. U heeft misschien gehoord van mensen, die in een kerk waren op het ogenblik, dat de klokken begonnen te luiden. Dat zijn ook trillingen. Dat gaat zelfs soms zó ver, dat zij aanmerkelijk de bloedsomloop kunnen beïnvloeden. Dat zij het hele zenuwstelsel plus het sympathisch zenuwstelsel beïnvloeden, het gehele lichaam ondergaat dan deze prikkels.

Stellen wij nu, dat U bij klassieke muziek dus reeds ontspannen bent, U luistert. Dat in de tweede plaats Uw denken vrijer is, dan normaal. Dan komt er een ogenblik, dat de klanken, die op U aankomen, het U mogelijk maken om geestelijk verder te denken en U krijgt dan een zekere ervaring, die soms in het beleven van hele beelden bestaan, maar in het andere geval alleen maar een enorm geluks- of belevingsgevoel met zich mee brengt.

Daaruit kunt U dan zelf uit konkluderen, dat het betrekkelijk eenvoudig is.

Datzelfde geldt dan ook voor de primitievere muziek de jazz-muziek b.v. bij de blanken, of de tom-tom-muziek, de fluitmuziek van het oosten, de gamelan, hierbij overheersen klanken en ritmen.

Bij primitieve muziek zijn het ritmen in bepaalde basisklanken, die over het algemeen betrekkelijk laag liggen, die een steeds weerkerende prikkel geven. A.h.w. iemand langzamerhand aan het slingeren brengen.

Dat slingeren gaat zover, dat U niet meer stil kunt zitten, dat U met Uw voeten gaat zitten trappelen, dat het hele lichaam in heroering komt.

Bij klassieke muziek is er wel sprake van een ritme, maar niet zo uitgesproken. Daar wordt de melodie, dus de gedachte, voerend, vandaar, dat wij daar meer geestelijke verrukking krijgen.

Bij jazz b.v. en andere primitieve muziek krijgen wij in vele gevallen - ik zou hier de gamelan wel uit willen zonderen, die kan ook wel degelijk geestelijke verrukking tot stand brengen -, maar bij de verdere primitieve muziek dus - gamelan is dat niet - vinden wij dus hoofdzakelijk een lichamelijke verrukkingstoestand met lichamelijke opwindingstoestand.

Bij de hongaarse muziek dan, daarvan worden vele mensen prikkelbaar? Ik vermoed, dat het associaties zijn met de maartse tuingeluiden, die door gestaarte viervoeters wordt geproduceerd.

De klagende, de melancholieke, de sentimentele klanken van de hongaarse muziek kunnen wel eens prikkelend werken. Zoals ook de sentimentaliteit in boekwerken, filmwerken enz. over het algemeen hier in Holland niet zo wordt geapprecieerd.

Andere landen daarentegen voelen niets voor de nuchtere, haast zakelijke opvatting, waar men de nauw omschreven gedachten weert en vraagt naar sentimenten.

Voorbeeld: U zegt, U vindt dat niet mooi. Er zijn landen, waar men gewoon zit te zwijmelen van genot - ik kan het niet anders uitdrukken -, wanneer volgens Uw oren een ietwat verstemde viool plus een fluit, die eindeloze kadanzen-triller, met daaronder een cymbaal of een tamboerijn, uren achtereen bezig zijn. Daar gaat men er wel helemaal in op, omdat het daar juist vaak zeer sentimenteel is. Dat is dus een kwestie van geaardheid. Ik zou dus de opmerking willen maken, dat de associatie, omgeving en de opvoeding bij dit ervaren wel degelijk wat te zeggen hebben.

Hoe kan men - indien men vele dingen aanvoelt - zijn mediamieke gaven ontwikkelen?

In de eerste plaats over het algemeen door het aanvoelen voortdurend te toetsen, te testen dus, en voor zichzelf trachten uit te maken, wanneer sprake is van een werkelijk aanvoelen, of allen maar van een onbewust reageren. Heeft men dat dan gevonden, dan kan men trachten zich voortdurend in een toestand te brengen, waarin men werkelijk gevoeliger gaat reageren. Men kan verder zich oefenen o.a. door impulsen op te vatten van gewone voorwerpen. Dan krijgt U dus eigenlijk een diagnosestellen van voorwerpen, het is nog niet zuiver paragnostiek, maar het is wel het aankweken van een paragnostisch vermogen. U zegt er meestal psychometrie tegen, dat is niet helemaal juist. Het is niet het meten van de psyche.

Men gaat het dus na en op de duur vindt men dan vanzelf uit, dat men een zekere mogelijkheid krijgt, wanneer men vrij gaat spreken, wanneer men dus vrijelijk uiting geeft aan zijn impulsen, om het juiste te zeggen, maar je moet ook geen ogenblik remmen, want dan is het al verkeerd.

Heb je je dit aangewend, dan ga je dit vanzelf ook meer gebruiken en door het gebruik ontwikkel je. Het is net als met de spieren. Zolang als U ze gebruikt, worden zij steeds sterker. Gebruik U ze niet meer, ga eens een paar weken in bed liggen en probeer dan een paar uur te wandelen, dan gaat het moeilijk, Uw spieren willen niet meer mee.

Vergeet U niet, dat de doorsneemens de z.g. paragnostische vermogens inderdaad bezit, dus para-normale eigenschappen heeft, maar ze zolang niet gebruikt heeft - de mensheid doet daar tegenwoordig nu eenmaal niet aan -, dat het organisme zodanig verslapt is, dat zij niet gemakkelijk kunnen worden verwerkt.

Dus dat is de methode van aankweken en wilt U daarover nog een bepaalde methode volgen in de toekomst, dan zou ik mij voor kunnen stellen, dat U zegt: "ik ga elke dag dus een half uur zitten en probeer ik niet te denken, maar alle gedachten over dingen, die mij interesseren, die zo los in mij opkomen, schrijf ik op". Dan zult U waarschijnlijk tot Uw verbazing ontdekken, dat U zo dwalend denkend vaak onberedeneerd zeer juiste konklusies trekt, zeer juiste besluiten neemt enz. In dat opzicht is de vrouw vaak sterker dan de man en dat heel veel vrouwen, die onlogisch zijn, laten wij zeggen, zonder redelijk overleg, gevoelsmatig tot deze uitdrukking komen. Dat komt, doordat de vrouw, gezien haar functioneren, haar organisme, sensitiever moet zijn.

Want in de periode, dat een kind geboren moet worden, moet de moeder a.h.w. voortdurend, inwendig, dus zonder beredenering in contact blijven met haar kind en de behoeften daarvan. Die uitingen zien wij dan ook haast altijd, zij het dan niet altijd redelijk. Dergelijke gevallen komen veel voor. Maar met de vraag zelf heeft dit niets meer te maken. Ik geloof dat ik die nu wel beantwoord heb.

x Wat is de waarde van het mediumschap, ook voor het medium zelf?

- Het mediumschap in zijn meest perfecte vorm betekent een van de grootste mogelijkheden tot geestelijke bewustwording. Dan hebben wij niet meer te maken met een medium, dat, zoals dit medium, een sprekend medium is.

Wij krijgen dan te maken met een medium, dat niet meer anderen door laat komen, maar zelf, vaak gedurende langere tijd, werkzaam is, of waarneemt, in een ander bewustzijns-bereik of een andere sfeer.

Hebben wij een medium, dat een bepaalde geestelijke instelling heeft en aan geesten met de zelfde denkrichting en streven een uitingsmogelijkheid geeft, is aangenomen dat denken en drijven van het medium goed zijn - het mediumschap gelijk een aanvulling van het eigen denken en leven. Dit zowel via het onderbewustzijn als door geestelijke belevingen gedurende de trance-periode, zodat hier kan worden gesproken van een geestelijke bewustwording, die een betrekkelijk hoog peil bereiken kan.

Hebben wij echter te maken met het onbeheerste mediumschap, waar men het slachtoffer is van alle krachten, die het medium in beslag willen nemen, dan kunnen wij zeggen, dat het over het algemeen schadelijk is. Stoffelijk doordat het zenuwstelsel vaak ernstig wordt aangetast, geestelijk doordat men zich door de beïnvloedende, vaak dwalende, geesten laat beïnvloeden. Meestal is men niet in staat, of sterk genoeg, om alle dingen dan eerst na te gaan of te beheersen. Men laat zich dus te veel leiden door invloeden, die mogelijkwijze slecht zijn, verliest heel vaak bovendien zijn gevoel van verantwoording met als pijnlijk resultaat een negatieve bewustwording van de geest en een aantasting van het lichaam.

Krijgen wij te maken met iemand, die dit werk zuiver egoïstisch doet, dus zonder enige idyllische bijgedachte, dan kunnen wij wel aannemen, dat dezen alleen reeds door hun eigen uitstraling slechts de slechte invloeden aantrekken, of misschien zelfs niet eens geestelijke invloeden kunnen bereiken, maar alleen contact kunnen krijgen met nog op aarde levende geesten. Waar dat gebeurt kunnen wij wel zeggen, dat het helemaal fout is.

Ik heb nu maar een paar aspecten aangestipt. Het mediumschap kent nog vele andere uitingsmogelijkheden.

Ook hiervoor, b.v. voor schrijvend mediumschap geldt weer: gebruikt men het alleen om bepaalde geselecteerde uitingen te ontvangen, dan kan het goed zijn en de bewustwording bevorderen. Zodra U echter de slaaf wordt van Uw schrijfstift, bent U verloren en gaat Uw zenuwgestel er aan. Er zijn mensen, die kunnen niet anders meer. Wanneer iemand zich aan kondigt dan moeten zij gaan zitten en schrijven, want anders gaat het niet meer.

Het zelfde geldt ook voor tekenen en schilderen.

Helderziendheid en helderhorendheid zijn heel mooi, wanneer je ze beheerst en bewust gebruikt. Zij voeren dan tot grotere geestelijke bewustwording en zijn ook stoffelijk eerder positieve dan negatieve factoren. Op het ogenblik echter, dat je alles maar moet horen of zien, is het weer verkeerdt. Dan kun je, voor het het weet, in de invloeds-sfeer van boze, demonische krachten terecht komen, waaraan je dan vaak geestelijk ten onder gaat.

U ziet dus, dat er nog al wat mogelijkheden zijn. Ik moet hieraan echter nog toevoegen, dat het mediumschap bovendien nog enige meer algemene gevaren bergt. Deze zijn, kort geformuleerd in de eerste plaats:

Angst. Wanneer bij een medium gedurende de uittreding angst optreedt en geen voldoende geestelijke afscherming aanwezig is - waarvan je als medium nooit zeker kunt zijn, weet dat wel - dan kan bij een ontmoeting met kwade krachten, schrikbeelden door natuurgeesten veroorzaakt enz. een zo grote geestelijke schok hieruit ontstaan, dat deze in kranzinnigheid kan ontaarden, of zelfs de dood ten gevolge kan hebben. Men is zo verschrikt, dat men de weg niet meer terug kan vinden naar het lichaam.

Een ander risico betekent onbeheerst zijn of toornig: Wanneer men onrustig of toornig is en men zou b.v. zelf geestelijk betrekkelijk ver weg

gaan, dan bestaat de mogelijkheid, dat men zich door anderen wederom tot toorn laat verleiden. Deze emotie betekent over het algemeen een vervreemding van het lichaam, waarbij op het minst aan het lichaam zeer veel zenuwkracht wordt onttrokken, maar in vele gevallen het lichaam voor de geest geheel onbruikbaar wordt.

Ik zou U nog meer gevaren kunnen noemen, die aan het mediumschap verbonden zijn. Onthoudt U echter liever de volgende tip: Het mediumschap kan alleen verantwoord beoefend worden wanneer men

punt 1: in staat is zich zelf te beheersen, zelve de trance kan bepalen en door van te voren ten minste richt tot de controles, die een dergelijk medium meestal toch grotendeels of geheel beheersen.

punt 2: Men werke nooit als medium, wanneer men opgewonden, toornig of angstig is. Zowel bij toorn, drift, leed als angst dient men zeer voorzichtig te zijn, waar deze factoren over het algemeen een innerlijke onzekerheid bewerkstelligen, waardoor de geest niet meer in staat zal zijn haar eigen lichaam geheel te beheersen en snel in beslag te nemen, wanneer ongunstige invloeden tijdens de uittreding of trance optreden in het geestelijke vlak.

Hiermede heeft men ten allen tijde rekening te houden. Wanneer u dit dus vraagt in de gedachte: hoe kan ik zelf beter medium worden moet ik hier wel aan toe voegen: Weest U voorzichtig. Het is en blijft een riskante geschiedenis. Honderd, ja, duizend keer kan het goed gaan, maar wanneer het een keer werkelijk verkeerd gaat, dan kunt U er van overtuigd zijn, dat Uw stoffelijk leven ernstig geschaad of vernietigd is. Onverschillig of dit zwakzinnigheid, of zenuwstoringen betekent door een plotselinge schok of de dood, er zijn altijd ook op geestelijk gebied narigheden aan verbonden.

Dit laatste behoort natuurlijk niet meer bij het eigenlijke antwoord, maar gezien de paar vragen, die in deze richting worden gesteld, meende ik dit toch niet achterwege te mogen laten.

x Wanneer die geest is uitgetreden, kan dan hetgeen er gebeurt door de geest gevolgd worden?

- Dat ligt er maar aan, waar het bewustzijn van die geest gekoncentreerd is. Wanneer de geest daar interesse in heeft kan dat zeker wel. Maar het ene medium voelt daarvoor, het andere niet. Ik ken verschillende mediums, waarvan verschillende, waar ik zelf ook wel door spreek, die bij voorkeur naast het lichaam blijven of in de kamer. Dezen nemen alles waar en verwerken het geheel. Zij hebben dus deel aan alle leringen, die door middel van hen aan anderen worden gegeven. Er zijn echter ook mediums - de mens, waarvan ik nu het lichaam gebruik is daar een voorbeeld van - die voor deze lessen weinig voelen. Zij gaan b.v. tijdens de trance toestand in een sfeer werken en kunnen dus in deze tijd een taak vervullen. Zij ontvangen ook vaak leringen op een ander gebied, zeer vaak aanschouwelijk. Dit is echter wel zeker: wanneer een goede - let wel: g o e d e - geest het lichaam van een medium in beslag neemt, dan zal dit daarvan geestelijk altijd rijker worden. Ook wanneer het ervaren van het medium niet altijd geheel gelijk is aan hetgene men door middel daarvan aan U en anderen brengt. Wij geven altijd van onze kant zoveel mogelijk iets in ruil voor het gebruik. U kunt zeggen, dat wij zoveel mogelijk de huur voor het gebruik van het lichaam in wijsheid betalen.

x Hoe gaat het bij de afscherming van de geest waarover u spreekt?

- Het eenvoudigste kunt u zich het zo voorstellen: Het lichaam zelve wordt beheerst, bespeeld of in bezit genomen door een geest. Deze is hierop dan geheel gekoncentreerd, maar wordt bijgestaan door een paar vrienden, die hem zoveel mogelijk beschermen tegen de uit- en aanvallen van buitenstaanders. Deze bescherming geldt dus in de eerste plaats tegen ongewenste geestelijke invloeden. Daarnaast is het, wanneer de geest van het medium ver weg gaat meestal nodig, een of twee geesten als lijfwacht mee te geven. Dit zijn meestal geestelijke vrienden of broeders, maar soms ook de familieleden van een medium. Dezen blijven dan in de buurt en zorgen, dat ongewenste reacties zo weinig als maar mogelijk optreden. Dit verstaan wij dan onder het afschermen van een medium. Maar je kunt nog verder gaan, zoals wij dat meestal trachten te doen. Dan probeer je ook een vertrek of zaal af te schermen. O, dat faalt wel eens. Het is wel eens gebeurd, dat wij er niet vlug genoeg bij waren om de zaal en alle aanwezigen daarin af te schermen. Hier is dat al heel lastig, omdat je met een grote veelheid van gedachten

te maken hebt. In het meest ideale geval kunt u zich echter voorstellen, dat er een cordon van geestelijke vrienden wordt getrokken rond een plaats, terwijl enkelen van hen zich voortduren blijven bewegen als een soort van patrouille, zodat zij zo nodig aanvallen af kunnen weren, zonder dat de aandacht van de afscherming elders daaronder behoeft te verzwakken.

x Waardoor kan een gevaar ontstaan?

- Het kan ontstaan door een poging tot ingrijpen van geesten, die het met wat er wordt gezegd of gedaan niet eens zijn. Maar zelfs ook door een te plotselinge verandering van het weer. Dat laatste klinkt U misschien vreemd, maar voor sommige factoren daarbij zijn wij zeer gevoelig. Wanneer je daar geen rekening mee houdt en tracht om van de aanwezigen bij de seance een hecht gesloten veld te maken, dan zou het b.v. kunnen gebeuren, dat bij een plotseling optredend onweer en te grote hoeveelheid kracht van een medium moet worden genomen. Je hebt dan de keuze: ofwel onderbreken - wat je nooit prettig vindt - ofwel meer kracht van het medium te gebruiken dan je in redelijke tijd terug kunt geven. En dat is, vooral voor het medium, nog veel minder prettig. Want over het algemeen gebruik je van een medium toch al wat kracht méér, dan je terug kunt geven. Wel kunnen wij de verbruikte levenskrachten betrekkelijk snel weer terug geven, maar wat wij niet kunnen is, de ontstane vermoeidheids-stoffen uit het lichaam van het medium verantwoord verwijderen. Er zijn nog meerdere gevaren. Maar neemt u maar aan, dat het meest voorkomende gevaar is dat kwaadwilligen een bijeenkomst willen verstoren. Ik heb kort geleden een seance geleid in een andere plaats waar een zeer dogmatische dame aanwezig was, die nog niet zo heel lang over was. Deze man meende zich voortdurend te moeten verzetten tegen hetgeen wij wilden doen en zeggen. "Want," zo wilde hij zeggen, "dit is des duivels." Een beetje inkonsequent was hij overigens wel, want om dit te zeggen wilde hij zich uitdrukken door het medium dat ook wij gebruikten. Maar zo zijn zij vaak. Waren er nu geen anderen gekomen om hem weg te brengen, dan was hij misschien nog een voorstelling met ons begonnen om het bezit van het medium, van de mogelijkheid tot uitdrukking. Hij had daarmee dan schade kunnen veroorzaken.

x Wanneer men zich als medium ontwikkelt en men krijgt een leider, hoe kan men dan een onderscheid maken tussen een goede en een slechte leider?

- Eigenlijk betrekkelijk eenvoudig: men zegt in Engeland ook wel: The proof of the pie is in the eating. Zo is het met het mediumschap ook. U begint natuurlijk niet onmiddellijk met lange trance toestanden. U kunt echter al heel snel nagaan, of men u nu ten goede of ten kwade leidt. Is het laatste het geval, dan zult U bemerken, dat een voortdurende stimulans van uw minder... laten wij zeggen ... prettige behoeften optreedt terwijl men U aan de andere kant misschien wel bezig houdt met mooie praatjes, maar weinig praktische leiding geeft. Verstrekt men U gegevens, dan hebben deze meestal in de eerste plaats op stoffelijke gebeurtenissen betrekking. Gaat het U zo, dan doet U er beter aan eerst naar een andere geleider uit te kijken. Bemerkt U echter, dat men U voortdurend de geestelijke inhoud der dingen tracht te verklaren, gevoelt U, dat men U verder leidt, dan kunt U veilig zeggen: Deze geest is goed. Dan kun je je daaraan rustig overgeven. Verder is de simpelste maatregel, die je kunt nemen om jezelf gedurende een trance-toestand te beschermen tegen verkeerde leiding: roep voor je begint God aan. Het klinkt misschien wel heel erg vroom, maar het is een feit. Stel voor jezelf vast, dat je alleen het goede wilt en roep God aan, al is het maar een kort ogenblik. Realiseer jezelf een kort ogenblik, dat je slechts God's werktuig op aarde wilt zijn. Daarmede weer je zoveel kwade krachten af, dat het al heel erg vreemd moet gaan als je dan nog het slachtoffer zoudt worden van verkeerde invloeden.

x Hoe verklaart u, dat de zon haar straling naar de aarde verdubbeld heeft, iets wat volgens de geleerden nog nooit is voor gekomen?

- Laten wij zeggen, dat het nooit gebeurd is, terwijl de geleerden met de huidige middelen van hun eigen wijsheid overtuigd waren. De laatste keer, dat dit gebeurd is, was meen ik, in het jaar 1572. Maar toen sprak men nog niet van kosmische straling en, naar ik meen, was men zich van het bestaan van de corona toen ook nog niet geheel bewust.

Waardoor het veroorzaakt wordt? Wel, de zon is een zeer instabiele ster. D.w.z. dat zij voortdurend wankelt rond het nova-stadium.

Dat kan miljoenen duren, voordat dat verwerkelijk wordt, maar wij kunnen wel zeggen, wanneer er eens iets gebeurt deze zon inderdaad een nova wordt.

Er bestaan juist - dank zij - de kritieke massa, die zij heeft in haar binnenste voortdurend grote spanningen. Worden die spanningen te groot, dan ontstaat daar, waar de gloeiing aan de oppervlakte het minst groot is een zodanige stuwning, dat actieve stoffen uit de kern der zon naar buiten worden geworpen.

Wordt een zon tot nova, dan zien wij dit verschijnsel aan alle zijden praktisch gelijktijdig plaatsvinden.

Bij een geringere uitbarsting, zoals tans is gebeurd, betekent het betrekkelijk weinig en blijft de uitbarsting beperkt tot één plaats. De materie, die uit de zon komt, is, zoals U het zegt, buitengewoon radio-actief. Zij heeft bovendien nog andere kwaliteiten en eigenschappen, die niet zo gemakkelijk te omschrijven zijn. Hierdoor explodeert deze materie a.h.w., zodra zij bevrijd van druk in de ruimte komt. Zij heeft een zeer grote expansie, terwijl zij zichzelf in korte tijd ontbindt tot een minder actief produkt, zoals dat overal aan de oppervlakte van de zon bij wijze van gloeiende atmosfeer bestaat.

Bij een dergelijke uitbarsting komen zovele partikels vrij en ontstaan zoveel trillingen, die nog net binnen de licht-frequenties vallen, zodat wij inderdaad kunnen zeggen, dat de zonnestraling, die de wereld bereikt, inderdaad verveelvoudigd, of verdubbeld wordt.

Ik mag erbij voegen, dat dergelijke uitbarstingen over het algemeen plaats vinden in de tijd, dat zonnevlekken optreden. Zonnevlekken zijn zelf n.l. ook een soort uitbarsting. Hierbij wordt een trechter gevormd in de zonneatmosfeer, er worden niet zo grote hoeveelheden zonnematerie naar de vrije ruimte afgezogen.

De explosies zijn dus niets bijzonders, ook al zijn de uitbarstingen van de laatste tijd, zwaar. Tot nu toe zijn het er vier. In het klein komen dergelijke uitbarstingen dagelijks in aantallen van 10 tot 15 duizend voor op de oppervlakte der zon. Het enige bijzondere van het fenomeen is dus de ongewone heftigheid. De oorzaak hiervan is, dat het zonne-oppervlak op het ogenblik plaatselijk zeer instabiel is.

Het is misschien aardig hierbij te vertellen, dat, wanneer de zon ooit in een nova-stadium zou komen, terwijl er nog mensen op aarde zijn - dit lijkt onwaarschijnlijk -, dan zouden deze mensen plotseling een grote hap van de zon weg zien vallen. Dus juist, zoals bij zonsverduisteringen.

Vóór zij het licht zien, waaruit die uitbarsting voortkomt - een kwestie van ± 4 dagen in dit geval -, wordt de aarde reeds bereikt door een hittegolf, die snel alle leven wegvaagt, lang voor de aarde zelf mede tot gloeiing overgaat.

Het verschijnsel is dus - wat de mensen betreft - gelijk aan de hittegolf, die een atoombom omgeeft en ook de mensen in zeer korte tijd kan doden. Op die manier zou dat kunnen gaan. Maar nu niet alstublieft pessimistisch worden en vertelt U niet, dat ik vertelt heb, dat dit binnenkort gaat gebeuren, want dat heb ik definitief niet gezegd. Ik ken langzamerhand mijn Pappenheimers.

x Hangt dit samen met de proturburans?

- Dat zoudt U kunnen zeggen, ja. Het verband ermede is echter ten dele onwerkelijk. Wij kunnen spreken over gezamenlijke oorzaak. Zeggen wij dus gewoon: het is een uitbarsting op de zon, zonder meer!

De ontstaande kosmische straling zal dus niet slechts de aarde, maar ook de andere planeten van het zonnestelsel en alle zonnen en planeten binnen een afstand van 10 lichtjaren nog merkbaar bereiken.

x Zijn de toekomstbeelden, die Jules Verne in zijn boeken beschrijft het resultaat van een geestelijke gave, of van een zeer grote fantasie?

- Neemt U mij niet kwalijk, maar ieder, die Jules Verne gelezen heeft, moet onmiddellijk toegeven, dat hij zeer zeker een grote fantasie had.

Wij kunnen over de mens Jules Verne het volgende zeggen: in de eerste plaats beschikte hij over een redelijke technische opleiding plus een groot aantal vrienden van behoorlijke wetenschappelijke reputatie. Jules Verne was dus in de gelegenheid om te spreken over bepaalde mogelijkheden.

Wanneer zijn fantasie dacht aan een bepaalde mogelijkheid, ging hij eerst eens vragen, hoe het eigenlijk daarmee stond.

Dat was helemaal geen grave. Hij was a.h.w. een moderne sprookjesverteller met dit verschil, omdat hij nogal een zeer nauwkeurig mens was zich de moeite getroostte eerst na te gaan, welke gegevens over een onderwerp reeds te verkrijgen waren. Wij zien b.v.; dat hij gehele reeksen jaartallen en data bij voorkeur in het begin van zijn boeken opneemt, mede verwerkt in de eerste hoofdstukken om op deze wijze de aannemelijkheid van het verder ontwikkelde verhaal naar voren te schuiven.

Hij baseerde zich daarbij op gegevens, die bekend waren en zo valt ons op, dat hij - vooral in de mechanica - en in de geografie - vele goede bekenden had.

Opvallender wijze zijn het juist deze aspecten, die in zijn boekwerken sterk naar voren treden.

Wij kunnen dus zeggen, dat Jules Verne een zeer schrander, helder denkend mens was, met een zeer grote fantasie, die, waarhij zich op waarschijnlijkheid baseerde en de voorzorgen nam om deze waarschijnlijkheid ook wetenschappelijk na te doen gaan, inderdaad tot boekwerken kon komen, die profetisch zijn. Wij mogen echter even vaststellen, dat geen van de uitvindingen, die hij voorspiegelt, inderdaad precies zó verwerkelijkt zijn.

De duikboot, de "Nautilus", is niet het proto-type van een moderne duikboot. Integendeel! Misschien, dat de atoom-duikboot in zijn machineriën iets meer gaat lijken op het vaartuig van Kapitein Nemo, maar dan ook zeker alleen innerlijk in zijn aandrijving. Hetgeen verder wordt voorgesteld is op het ogenblik nog allemaal fantasie. Een grote spiegelruit b.v. zal men wel nooit in een duikboot, bestemd voor dergelijke grote reizen, inbouwen. En nog een paar van die punten. Dus dáár blijft het weer fantasie.

Het beeld is echter begrijpelijk, want Jules Verne moest de gegevens, die hij had opgedaan in enkele werken over oceanografie mede verwerken en daar voor had hij spiegelruiten nodig, want anders hadden Ned en de professor nooit kunnen redetwisten over alle vissen, die zij steeds weer zagen.

Hetzelfde geldt voor het luchtvaartuig van Robur, de voorstander van het principe - zwaarder dan lucht. Men zegt, dat schip lijkt op een helikopter.

Sta mij toe op te merken, dat het een technische onmogelijkheid is, gezien de plaatsing van een groot aantal schroeven op het bovendek. Dat het verder onmogelijk is zich gedurende de vaart over dit bovendek te bewegen, zoals wordt voorgesteld. Dat andere punten, die hij naar voren brengt, evenzeer onpraktisch zijn, of tot de onmogelijkheden behoren.

Het principe als zodanig was reeds een strijdpunt in de dagen van Jules Verne. Hij heeft op een zeer knappe wijze de theoriën verwerkt in een fantasie.

Zo zou ik verder kunnen gaan. Tot zelfs de reis om de wereld met de wonderlijke avonturen van die typische engelsman Fogg, spannend als zij zijn, brengen steeds weer dingen op de voorgrond, die niet geheel juist zijn. Wat hij naar voren brengt is datgene, wat zijn tijd wist, geloofde of dacht omtrent toestanden in bepaalde delen van de wereld.

Hetzelfde geldt voor de ballonvaarders, die over Afrika heengaan. "Vijf weken in een luchtballon" heet dat verhaal, geloof ik.

Van al zijn werken kunnen wij zeggen, dat zij met een grote mate van fantasie werden geschreven, ofschoon zij gebaseerd waren op een redelijke feitenkennis in zoverre die in zijn tijd bestonden. Vandaar het schijnbaar profetisch karakter.

Wij kunnen dus niet zeggen, dat bijzondere gaven op het gebied van het para-normale de bron zijn geweest, waaruit Verne zijn gegevens heeft geput. Voldoende zo? Eigenlijk een klein lezinkje. Een beetje literair. Maar U leeft toch in de "Boekenweek", geloof ik. Ik ben wel nooit helemaal bij met die dingen, maar zo ongeveer toch wel.

x Hoe ontstaat kleurenblindheid en waarom komt dit het meest bij mannen voor?

- Komt dat het meest bij mannen voor? Dat is zeker de laatste statistiek. Ik wist het niet.

Kleurenblindheid ontstaat door ongevoeligheid van de foto-cellen op de kop van de oogzenuw, die niet voldoende onderscheid tussen zekere stralingsfrequenties kunnen maken. Er kan dan een verwarring van verschillende kleuren met elkaar ontstaan. Bij totale kleurenblindheid ziet men alleen schakeringen van zwart en wit.

Waarom het bij mannen meer voorkomt? Zoals reeds gezegd: dit wist ik niet. Dus kan ik daar moeilijk een reden voor aan geven. Wilt U met alle geweld een antwoord hebben, dan kan ik ten hoogste zeggen: waarschijnlijk omdat de man anders leeft, werkt, denkt en gebouwd is dan de vrouw. Maar met zekerheid durf ik niets te beweren.

x Wat zal - naar Uw mening - het lot zijn van Jungschlaeger en Schmidt?
- Wat zeiden de oude keizers ook weer, wanneer het volk opstandig werd? Is er genoeg brood, zijn er genoeg spelen, genoeg slachtoffers? Die spelen werden hoofdzakelijk gegeven om het volk sensatie en opwindung te bieden. Wanneer zij met brood alleen niet meer tevreden te stellen waren.

Ik ben bang, dat een jonge staat met zijn vele moeilijkheden niet in staat is geweest om het volk voldoende brood te geven, zodat wij in het gevoerde proces iets kunnen zien van de oude spelen, die de ceasaren het volk boden.

Ik neem aan, dat het niet tot een direkte uitvoering van het vonnis zal komen. Dit, tenzij bepaalde landen in het westen zich volkomen distantiëren van al, wat er gebeurt en gebeurd is.

Ik mag daarbij opmerken, dat m.i. de indonesische regering zich te veel in een dwangpositie heeft laten brengen door de jonge, vaak zeer agressieve groepen, die met hun hoofdzakelijk japanse opleiding bovendien nog vaak onder communistische leiding staan. Van deze kant uit zou n.l. een breuk tussen Indonesië en het westen gaarne worden gezien.

Ik meen overigens, dat de tekenen van die aktiviteit in de toekomst, ook voor het westen, steeds duidelijker merkbaar zullen worden. Er komen steeds sterkere kontakten met China en het is niet onmogelijk, dat Amerika te laat op de markt komt. Ik ben bang, dat Nederland wel degelijk te laat komt.

Verder ben ik bang, dat Nederland - gezien zijn houding in de laatste jaren en zelfs in de laatste maanden - mede de oorzaak is, dat men te laat zal komen om onrecht te verhinderen.

Hierbij moet ik opmerken, dat Schmidt noch Jungschlaeger zo onschuldig zijn als wordt voorgegeven.

Aan de andere kant zijn zij lang zo schuldig niet als de manging van veel verdichtsels, leugens en wat waarheid in dit proces heeft getracht voor de wereld aannemelijk te maken.

x Ik las, dat een jong negermeisje vier dagen, nadat de dood door een dokter was gekonstateerd in haar kist ontwaakte ten aanschouwen van haar familie. Zij vertelde ver weg geweest te zijn en onder meer bergen beklommen te hebben. Het leek een droom, maar het was waar, zei zij. Artsen weten dit niet te verklaren. Hoe verklaart U dit?

- Er bestaat een toestand, waarin alle functies zo dicht nabij een volledige stilstand komen, dat praktisch niet gesproken kan worden van kenbare levensfuncties, of verschijnselen.

Ik zou erop willen wijzen, dat zelfs wanneer verantwoord, toch het vaststellen van de dood veelal niet zo diepgaand gebeurt, dat men inderdaad alle gegevens nagaat.

Het feit, dat U spreekt van een negermeisje herinnert mij er aan, dat men in zo'n geval - in vele streken altans - met een minder nauwkeurig onderzoek genoegen zal nemen.

De kwestie van het ontwaken, dat wij meer voor zien komen op deze wijze. Ik zou U willen herinneren aan een geval in West-Falen ± 2 jaar geleden.

Hier was een boer officiëel overleden. Kort voor de begrafenis, drie dagen later, ontwaakte hij, toen men de kist wilde sluiten en verklaarde nog nooit in zijn leven zo goed geslapen te hebben.

Ik haal nu een recent geval aan. Maar er zijn er natuurlijk veel meer van dergelijke gevallen aan te wijzen. Betrouwbare gegevens daarover zijn in de geschiedenis echter betrekkelijk schaars.

Wanneer het meisje verklaart bergen beklommen te hebben etc. , dan geloof ik dit gaarne. Wanneer reeds gedurende de slaap de geest kan uit treden, dan zal zeker gedurende de diepe trance-toestand, die de schijndood meestal is, of deze nu stoffelijk wordt veroorzaakt, of het gevolg van geestelijke invloeden, kan deze geest natuurlijk in uitgetreden toe-

stand een grote reeks belevingen mee kunnen maken, in alle sferen, die voor deze geest bereikbaar zijn, evenals ook op aarde.

Wanneer dit een meisje, dus een klein kind of een jonge mens, betreft, dan kan het eigen wens- of droomleven grote invloed hebben op latgene, wat men beleeft, of gaat zien.

Ik meen dus het verschijnsel op deze wijze te mogen verklaren. Wanneer de medische wetenschap hiervoor geen verklaring geeft, dan krijg ik het idee, dat men tracht een onvolledig onderzoek, of onjuiste vaststelling van doodsoorzaak, te verdoezelen.

Dit is overigens begrijpelijk. Zou men toegeven, dat bij de huidige stand der wetenschap een schijndode begraven, of bijna begraven kan worden, zonder dat een medicus in staat blijkt het verschil tussen dood en schijndood vast te stellen, dan zijn vele mensen waarschijnlijk wel heel erg bang om op de normale manier te sterven. Men zou dan - want zo zijn sommige mensen, - wanneer men meent te moeten sterven -, het zekere voor het onzekere willen nemen en zelfmoord bedrijven.

Verder zouden vele mensen ernstige angsttoestanden kennen tijdens elke ziekte, die gevaarlijk is in hun ogen. Hieraan wil ik toevoegen, dat schijndood tegenwoordig zeer weinig voorkomt, waarschijnlijk niet meer dan 1 op 450.000 sterfgevallen.

Dat ene geval betekent over het algemeen een iets later sterven, zonder dat stoffelijk bewustzijn herkegen wordt. Slechts bij één op de duizend op zich bijzondere gevallen bestaat dus de mogelijkheid van een ontwaken in de kist. Van dergelijke gruwelverhalen zijn er twee waar, zover ik weet, in de laatste honderd jaar.

x Kan ook inbeslagname de oorzaak' worden van epilepsie?
- Neen, door inbeslagname niet. Epilepsie is een lichamelijk ongemak. Het zenuwstelsel speelt hierin zoverre mee, dat het ernstige kramptoestanden te verwerken krijgt. De oorzaak ligt vaak in afwijkingen der interne secreties. Deze kan vaak door hormoon-inspuitingen aanmerkelijk verbeterd worden.

In andere gevallen kan epilepsie echter - dit geldt zelfs voor het z.g. grand mal - door een hysterisch verschijnsel worden veroorzaakt, want men wil de aandacht hebben van de wereld. Men voelt zich door de wereld miskend, is niet succesvol en komt hierdoor tot een zich opzweepen, dat resulteert in een dergelijke toestand. Dit is zelden bewust, meestal onderbewust, het geval.

Wanneer iemand tijdens de kramptoestand deze wereldhaat sterk beleeft, bestaat de mogelijkheid, dat gedurende een korte periode na het ophouden dezer toestand men tracht tot brandstichting, of doodslag e.d. over te gaan.

Dan is er dus sprake van onderbewuste factoren, die kort na de aanval overheersend aan de oppervlakte komen.

Is er sprake van inbeslagname dan zal dit zelfs door de laagste geest niet maar in het wilde weg worden gedaan. Er is dan altijd sprake van een zeker overleg.

In een dergelijk geval zijn de salchtoffers zelden personen, die met epilepticus, in dit geval het medium, in direkt verband staan.

Veelal worden dan buitenstaanders getroffen, die op enigerlei wijze schuld hebben tegenover derden, vaak reeds overgegangene personen.

U moet bedenken, dat een inbezitnemende geest niet zal gaan vernietigen zonder meer. Zij zal trachten haar eigen persoonlijkheid te uiten. (Het verdere door slechts kwaliteit van de band geheel onverstaanbaar).

Goedenavond.

-o-o-o-o-o-o-

Goeden avond, vrienden,

Wij zullen dan ook weer gaan besluiten met het "Schone Woord", maar ik meen, aan de hand van een citaat.

W I E G O E D D O E T , G O E D O N T M O E T

De wereld is als een spiegel, en wat ik in de spiegel werp, werp ik

slechts mijzelve toe. Het weerkaatsen wordt de wereld nooit, ja, nimmer, nimmer moe.

Wanneer ik daden stel in het Al, en zeg: ik geef van mij, de wereld, die het aanvaardt, ben ik. Ik geef mijzelve, blij en opgewekt van zin. Maar neem ik van de wereld weg, is , wat ik mijzelf ontnemen kan. Want ziet, een spiegel is het zijn, het weerkaatst mijn eigen stil bestaan en alle waarden, die ik het geef zijn ijdel, nietig, waan, tenzij ik weet; ikzelve leef in al, wat ik aanschouw.

Ik ben zelf mede in, wat mij wordt aangedaan, in wat ik zelve bouw, in al, wat ik verniert. Want ziet, geschapen heeft mij God. Hij heeft mij mijn ziel gegeven en mij uitgezonden in een leven, dat slechts bestaat uit Zijn wezen.

Ik hoef het leven niet te vrezen, want Hij is steeds rond mij en leidt de waan mij tot geweld, in werkelijkheid ben ik toch vrij, waar ik in Zijn wezen, Zijn kracht, slechts werkelijk besta.

Ga ik strevend door leven, of sfeer, dan wil ik mijzelve zelfs geven, omdat ik schenkende zelve wederom ontvang. God is en blijft mijn kracht, heel. de levensweg lang, is en blijft Hij met mij. Daarom vraag ik Hem, wat het leven mij vraagt.

Ik geef terwille van God. Wie omg Godswil het goede doet, die treedt uit God zichzelf tegen. Het goed - om Godeswil gedaan - betekent Godes zegen en tevens ware werkelijkheid. Zo bevrijdt zich het "IK" van waan. Zo is: wie goed doet, goed ontmoet een woord, dat waar gesproken is, want vervult het lot zich op aarde niet, zo wordt in de sferen gewroken, wat men op aarde naliert om te doen, wat men verzuimde om te geven. Want in stof, in sfeer, in Al bestaat er slechts één Goddelijk leven.

Wie goed doet, goed ontmoet. Dat lijkt niet altijd waar, wanneer je het in de stof en de praktijk ziet. Maar de aarde is maar een klein deel van de werkelijkheid, een mensenleven slechts een klein deel van de tijd. Wat je in het leven zonder zelfzucht aan anderen geeft, geef je aan God. Er is geen aarzeling, geen twijfel mogelijk, wanneer men deze oude, vaak miskende spreuk moet horen. Zij is waar in eeuwigheid. Wanneer zij zich op aarde niet altijd openbaart, betekent dit niet veel, tenzij men meent, dat leven slechts bestaat uit enkele jaren stoffelijke tijd en meer niet.

De geest zoekt haar God en draagt haar God in zich. Dat is de waarheid. Wanneer de geest handelt terwille van de God, Die zij buiten zich meent te erkennen, benadert zij ook de God, Die in haar leeft.

In het goed zijn, terwille van de God, Die haar geschapen heeft, nadert zij haar einddoel. Er bestaat geen groter loon, dan de God, Die in je leeft te kennen en te weten, dat jij deel is en geheel:deel van de werkelijkheid, die je meende te kennen, naar tevens geheel der volmaaktheid, die zich eens openbaarde, ook in jou.

Daarom is dit citaat een leer voor ons allen. Wie het goede wil bereiken, moet het goede doen. Wie het goede verlangt van het leven, moet eerst het goede, dat in hem is, geven. Wie geestelijk licht verlangt, zal moeten trachten licht te geven aan anderen. Wie verlangt in de zekerheid der Goddelijke liefde gekoesterd te zijn, geve eerst zonder enige eigenbaat zijn liefde aan de mensheid, aan de wereld, al wat de stem in het "IK" toelaat te geven.

Dit is de les, die in dit alles verborgen is. De les, die ik, als een laatste gedachte op deze avond, voor U naar voren mocht brengen.

Ik dank U voor Uw aandacht en geef tans het medium vrij.

Goeden avond.

-O-O-O-O-O-

DENKT U ER AAN?

Vrijdagavond, 23 maart 1956 is het onze

S T E R A V O N D

in het gebouw: Ken U zelve, de Ruyterstraat 41 te 's-Gravenhage,
's avonds 20.15 uur.

Op Goede Vrijdag verwachten wij een speciale avond, gewijd aan het Paasgebeuren. Het zal ons een genoegen zijn ook U daar te kunnen begroeten.

-O-O-O-O-O-